

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 660.— | Negyed évre K 170.—
Fél évre „ 340.— | Egy hóra „ 60.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — 10-20

A jövő

IV.

Jellemző tünet, hogy a polgári korszak elkövetkezését azok az elemek érezték meg először és érzik a legjobban, akiknek ez az új korszak könnyelmű és könnyű egzisztenciájuk befellegzését jelenti, a fórumot teleharsogó szavuk elnémulását, felelőtlen egyeduralmuk végét, semmiből levegővel nagyvívűt jelentéktelenségük szappanbuborékjának szétpattanását. És felharsant a csatakiáltás, fenyegetőve himbálózik az ébredő ökök a polgári társadalom feje fölött, bejelentődött a fascista harcmodor, amely ha kell, hullákon is átgázol célja felé! S mindez csak azért, hogy a polgári rend, a polgári munka érdekében jogosan kiálló polgárság, amelynek van mit féltenie, mert egy élet becsületes munkájával a maga, családjá és a haza javára szorgalmasan dolgozott, a felébredt polgárság visszariadjon az ököktől, megrettenjen az elvek és meggyőződések komoly harca helyét bitorolni készülő fascista tempótól, kénytelen-kelletlen újból visszahúzódjék az egyedül őt illető területekről és továbbra is átengedje azoknak, akiket felelőtlen elemeknek nevezett el az új magyar jogi felleg. Felelőtlen elemeknek, akikkel hivatalosan nem vállal közösséget senki, de akiknek ez nem is fontos.

A taktika tagadhatatlanul ügyes, de ezáltal aligha fog célra vezetni. Ha a polgárság egyszer már felébredt, akkor ki is nyitja a szemét és a józan polgári gondolkodás tisztán megvilágítja előtte a helyzetet. Terrorizálni akarnak, hogy megijedjenek! Mert terrorizálnak? Mert félnek! Ezt mondja a józan polgári okoskodás és az eszmemenetet továbbfűzve, rájön arra is, hogy amennyi oka van a terrorizálóknak félni a jövőtől, félni polgári munkával meg nem alapozott, tehát ingatag egzisztenciájukat, éppoly kevésbé van oka a polgárságnak arra, hogy beigért terroriuktól megijedjen.

Nézzünk körül! Az új politikai korszak kezdetén az utolsó két év alatt kifomálódott politikai pártok mindegyike lázasan lohol a nagy versenyfutásban, amelynek célja a polgárság megnyerése. A kisgazdapárt, ez a polgári osztálypárt kibővítette keretét és már be is vonult a keretek közé a magyar polgárság konzervatív részének egykori képviselőiből egy diszes sereg. Feléledt egy békebeli nagy polgári párt, a munkapárt és ha ma nem is viseli nevét, ha

egykori vezérmemberei a kormány egységes pártjába mint közkatónak vomáltak is be, de egyéniségük súlyát is magukkal vitték és nem kell hozzá hosszú idő, hogy elveik, gondolkodásuk, világnézetük helyegét is rá ne nyomják az egységes párt. De feléledt egy másik nagy polgári párt is, a békebeli polgárság szívében a legkedvesebb, legszebb, legigazabb eszmék hordozója, a függetlenségi párt, amely ma külső hatalom nélkül, de eszméit magyar földön halhatatlan erejével Anteusként állt talpra és mutat irányt a polgárságnak. Körülötte már kezdenek tömörülni a polgári eszméket eddig is képviselő kis ellenzéki pártok, talán csak napok kérdése, hogy az a polgári ellenzék, amely a nemzetgyűlésen is csak kialakult az idők folyamán és az elmúlt korszak végén már arra tudta kényszeríteni a kormányt is, hogy programját csaknem teljes egészében kisajátítsa, hogy a parlament polgári ellenzéke egybeolvadjon a függetlenségi párttal. És akkor bekövetkezik az a helyzet, hogy két nagy polgári párt fog egymással küzdeni a választásokon és akik a választásból kikerülve, bevonulnak a dunaparti fényes palotába, azok már nem lesznek ellenségek, csak ellenfelek.

Marad még két párt, amelyek előrelátható sorsa az, hogy a polgárság elvi harcában lemaradjon. Az egyik a kereszténypárt, amelyet felemás helyzete sodor végzete felé. Nem polgári párt, mert keresztényszocialista, tehát szocialista (már kifejtettük, hogy a szocialista nevet sem elől, sem hátul odaillesztett enyhítő körülményekkel nem lehet korrigálni), ez pedig a polgárság részéről konzekvenciák levonásával jár, de nem is szocialista, hiszen ez ellen ő maga tiltakozik a legjobban, tehát szocialista támogatásra sem számíthat, legfeljebb a keresztényszocialistáké. Azt pedig maga a kereszténypárt sem képeli, hogy a magyarországi keresztényszocialista „tömegek” akárcsak egy mandátumot is biztosíthatnának. A másik az Andrassy-párt, amely nevében hordozza végzetét. Andrassy nevével még nem győzött sem párt, sem program, sem elv Magyarországon. Andrassy eddigéig mindig csak kész pártok élére állt, kész programokat vett át és mások elveit sajátította ki. De meg terhelte is ez a párt születése óta, hiszen a kurzus megteremtőit, ad absurdum vivőit egyesíti magában, Friedrich a spiritus rectora és a Friedrich fantáziája mindenre

okot adhat a polgárságnak, csak bizalomra nem. Ez a párt is le fog tehát maradni a nagy küzdelemben.

De hátra van még egy párt, amely nem volt parlamentáris egy pillanatig sem, nem is akart lenni, amellyel rendre megtagadta a közösséget minden más párt — kivéve mikor pillanatnyi céljai érdekében felhasználta és ez a felelőtlenek pártja. Hogy kik ezek, mit cselekedtek és mire készülnek, azt el sem kell mondani, oly biztosak ok a maguk felelőtlenességében, hogy titkot sem csinálnak belőle. Ez a párt az, amely ma harsogva hirdeti a terrort, a fascista harcmodort, az ököljogot, amely hullákon akar átgázolni és mindezt nyíltan bejelenti, hogy a polgárság megrettenjen, visszahúzódjék a terror elől, ki ne álljon fascista harcra, kerülje ki az öklöt és ne vágyódjék a hulla dícsőségére. Ez a párt az, amely most már nem is antiszemita, hanem egyenesen antipolgári, mert hiszen már kibővítette azoknak a sorát, akiket el kell „intéznie” az úgynevezett zsidóbarátokkal, zsidóhérencekkel, disztrójkokkal, átkeresztényekkel, szóval mindazokkal, akiket polgár gyűlötnéven lehet összefoglalni, mert hiszen ma már zsidó vagy zsidóhérenc

mindazokat jelenti, akik a polgári rendet akarják. Mindezeket az elemeket akarja a felelőtlenek pártja fascista módra elintézni, de csodálatos módon nem vette fel a proskribáltak listájára — Klebelsberg belügyminisztert, aki pedig egyenesen béketárgyalásokat akar folytatni a zsidókkal.

És itt értünk el szemlénkben arra a magaslati pontra, amelyről körültekintve beláthatjuk az egész harci terepet, felmérhetjük a frontok erejét és következtetéseket vonhatunk le a küzdelem kimenetelére. Erről a magaslati pontról azt látjuk, hogy a fascista harcmodor, az ökök, a hullák és a terrornak minden más beígért eszköze, ma a polgári korszak küszöbén is elég súlyos fenyegetés ugyan, de csak fenyegetés maradhat. Tisztán láthatja mindenki, hogy *egyetlen atrocitás ma kormánybuktást jelent*, tisztán kell lenni vele, hogy a polgárság erővetemét még fascista módszerrel sem lehet hullákká változtatni, ellenben *egyetlen erőszakosság elmozdítja helyéről az immár végérvényesen a polgárság felé orientálódó Bethlen-kormányt*.

Ezzel az egyetlen akadállyal is elhárult annak, hogy a polgárság ezuttal teljes súlyával lépjen és érvényesítse akaratát.

Nagyatádiék belemennek a nyílt szavazásba is

Nagyatádi az egységes párt elnöke

Budapest, február 23. Az egységes párt ma este 8 órakor nagyatádi Szabó István elnöklésével értekezletet tartott, amelyen a párt volt nemzetgyűlési képviselői vettek részt. Az értekezlet megnyitása után nagyatádi Szabó István megtette előterjesztéseit és átadta a szót Bethlen István gróf miniszterelnöknek, aki ezeket mondotta:

Nagy harc előestéjén állunk. A választási küzdelemben meggyünk bele. Gondoskodunk kell arról, hogy ebből a küzdelemből győztesen kerülhessünk ki. Meggyőződésem, ha összetartunk és egymással szemben bizalommal vagyunk, ha elveink mellett kitartunk, győzni fogunk. Ez a harc az, amelyet meg kell vívunk, nemcsak a saját érdekünkben, ez nemcsak a párt érdekében, hanem az ország érdekében vivatik meg. Az ország érdekében azért, mert meggyőződésem, hogy csak ennek a pártnak elvei alapján mehetünk neki ennek a küzdelemnek és meggyőződésem, hogy csak egy egységes párt garantálhatja a jövőben a nyugodt kormányzást, a nyugodt parlamenti munkát,

hogy a társadalmi összeforrás, a béke minden tekintetben helyreállhasson.

Ennek a küzdelemnek az előfeltétele kettős: Egyik az, hogy meglegyen bennünk a kölcsönös bizalom. Én már a mai napon nem garantálni a sikert, ha tudnám, hogy a kölcsönös bizalom köztem és a párt között, valamint a párt egyes tagjai között meg nem rendül az egész küzdelem alatt.

Nem azért jöttem ide, hogy bármilyen társadalmi osztállyal szemben állást foglaljak, hanem azért, hogy a magyar társadalom összességét egy táborba tömörítsük.

Tehát az első, amit toletek kérek, a *bizalom*. A magam részéről hasonló bizalmat hozok. A másik, amit toletek kérek az, hogy mindegyiketek, amikor belemegy ebbe a küzdelemben, fogja fel ezt úgy, hogy nemcsak magáért, hanem az országért is küzd. És még egyet kérek toletek, ez pedig az, hogyha valakit a párt egy hivatalba állít, az minden erejét és teljes munkáját bocsássa a párt rendelkezésére. Mert nem elég az, hogy

csak tisztet vállalunk, hanem arra van szükség, hogy akik tisztet vállalnak, az egész pártért dolgozzanak. (Helyeslés.)

A magam részéről a párt elnöki tisztjére nagyatádi Szabó Istvánt ajánlom. Azonkívül kérném, hogy egy társelnöki állás hagyassék üresen és ezt majd alkalomadtán fogjuk betölteni. Aelnökök a következők: jaánlom: Sokorópátkai Szabó István, Rubinek István, Meskó Zoltán, Fáy Gyula, Szijj Bálint és Gömbös Gyula. Az elnökök közül egyet az ügyvezetéssel szeretnék megbízni és ebben majd később fogunk határozni. Az intéző bizottság tagjaiként az elnökségen kívül a következőket ajánlom: *Simonyi-Semadam Sándor, Patacsy Dénes, Kovács J. István, Iklódy-Szabó János, Putnoky Mór, Lovász János, Karafiáth Jenő, Könyves Lajos, Hencz Károly, Vasadi Balogh György, Berkly Gyula, Egrí Nagy János, Pálffy Dániel, Lipták Pál, Haypál István, Örfly Imre, Barla-Szabó József, Dömötör Mihály és Tankovics János.* Az intéző-bizottság 4-5 tagsági helyét szintén kérném szabadonhagyni, hogy azok számára tartsuk fenn, akik ezentul fognak a pártba belépni. A párt miniszterei és államtitkárai hivatalból tagjai az intézőbizottságnak. A párt háznagyának ajánlom, maradjon továbbra is Héjji Imre.

Az elnök felvette szavazásra a kérdést, hogy a miniszterelnök által előterjesztett névsort fogadják el a kijelölt tisztiségekre. (Élénk éljenzés és taps. Felkiáltások: *Bottlik Józsefet is be kell venni az intéző bizottsádba!*)

Bethlen István gróf miniszterelnök kijelenti, hogy ehhez a maga részéről hozzájárul. Még az a javaslatom, hogy az intézőbizottság és az elnökség tagjai február 28-án üljenek össze, hogy további proposíciót ott megtehessem. Az intéző bizottság és elnökség tagjait kedden délelőtt 10 órakor kérem ide a párthelyiségbe. (Élénk helyeslés.)

Meskó Zoltán, a miniszterelnök beszédére reflektálva kijelenti, hogy a párt hűségesen követni fogja a küzdelemben vezérét. Erre Isten segítségét kéri.

Nagyatádi Szabó István elnök ezután konstatálja a miniszterelnök által előterjesztett névsoron szereplők egyhangú megválasztását. Ezután így folytatja beszédét:

Nem akarok politikáról beszélni, csak azt jegyzem meg, hogy a jövő politikájában a legnagyobb kérdés, ami elválasztja az embereket az, hogy kik azok, akik puccsal és kik azok, akik puccs nélkül akarnak Magyarországra királyt hozni. Máskülönben a közjogi viták nem fogják szétválasztani az embereket. Olyan helyzetben vagyunk gazdaságilag, hogy hiába van Magyarországon az egyes embernek jóléte, ha az állam pénzügyeit nem tudjuk rendezni, ha Ausztria sorsára jutunk, akkor ez a vagyon is mind semmivé lesz. A jövő politikájának kiinduló pontja Magyarország gazdasági teljes talpraállítása. Ehhez minden tényezőnek össze kell fognia. Akárki és akárminő politikai irányt követett a múltban, az

nem gátolhatja meg, hogy őszsze ne fogjon azokkal, akik Magyarország gazdasági talpraállítását akarják. Azt hiszem, hogy elsősorban engem fog érni a vád és a támadás, hogy én a régi eredeti kisgazdapártot elhagytam, ettől eltántorodtam, hogy ezt átengedtem más vezetők kezébe. Én nyugodt lélekkel állok a vádak elé, mert nem azért szerveztem meg a kisgazdapártot, hogy egy kis osztálypárttal álljak ott a nemzetgyűlésen és mindig csak panaszokat hallassak, ezt a pártot azért szerveztem, hogy egy fundamentumot találjunk, amelyen építeni lehet és az építő munkára összehívjuk azokat is, akik talán nem az alapot, hanem a tetőt tudják megcsinálni.

Az elnök ezután berekesztette az értekezletet.

Nagyatádiék megbékülnek a nyílt szavazással

Az egységes párt mai értekezlete nem hozott megoldást semmi irányban. Noha a miniszterelnök kerülte is beszédében a választójog kérdését, hovatovább mind bizonyosabbá válik, hogy a nyílt szavazást fogja keresztülvinni. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy a **Nagyatádi-irakció**, amely még néhány nap előtt is a titkos szavazás mellett foglalt állást teljes határozottsággal, kezd már megbékülni azzal a gondolattal, hogy a szavazás a törvényhatósági városok és Budapest kivételével mindenütt nyílt lesz.

Nagyatádi nem a Nagyatádi párt

Az egységes párt mai értekezletének lefolyásából és az az értekezlet után uralkodó hangulatból következőleg azoknak a híreknek lehet hitelt adni, amelyek szerint **Nagyatádi nyílt szavazás esetén is tagja marad az egységes pártnak.** De Nagyatádi már nem jelenti föltétel nélkül azt a csoportot, amely a nemzetgyűlés tegelső idejében mögötte állt és amely gondolkodás nélkül követte vezérét. Vannak közöttük olyanok, akik határozottan el vannak keseredve afölött, hogy a vezetésből teljesen kiszorultak és vannak közöttük olyanok is, akik tudni vélik, vélik, hogy **Bethlen legnagyobb részüket nem akarja viszontlátni az új parlamentben.** Előre látják, hogy a választási kampány eredménye nem lehet más, minthogy kisgazdapárti támogatással, egységes párti programmal, tulnyomó részben nekik idegen elemek kerülnek be a törvényhozó testületbe.

A szombati minisztertanács dönt

A választójogról egyébként a kormány szombati minisztertanácsban dönt. Mértékadó értesülések szerint a miniszterelnök **respektálni fogja a Rassaynak adott engedmények tulnyomó részét.** — természetesen a titkosság kivételével. Itt említjük meg, hogy a titkosság álláspontjának vannak képviselői a kormányban. **Hét miniszter van a nyílt és három miniszter a titkos szavazás mellett.**

Három rendelet a választójogról

A választójogról állítólag három rendelet fog megjelenni. Az elsősorban a választójog alapelvei lesznek lefektetve, a másodikban az intézkedések a választási eljárás szabályozására, a harmadik pedig a **kerületi beosztást** fogja tartalmazni, mint-hogy ez a **csonka kiegészítése** következtében részben módosul.

Gömbös befolyásokra a választásokra

Az egységes párt választásokot intéző bizottsága kedden

délelőtt tartja első ülését, amelyen megejtik az első **jelöléseket.** A párt még aznap délután értekezletet tart és ezen fogják megállapítani a választás programját, szervezési szabályait és egyes technikai kérdéseket. A választásokra előreláthatóan nagy befolyása lesz **Gömbös Gyulának,** aki minden valóságosság szerint **ügyvezető alenökké** választanak meg kedden.

Kitűnő férfi fehérneműek Frank Edénél

Megvonták a Tiszántúli Hirlap kolportázs jogát

Debrecen jelenleg egyedüli délutáni napilapjának, a **Tiszántúli Hirlapnak** ma a következő hatósági végzést kézbesítették: 94-1922. eln.

A nagyméltóságu m. kir. belügyminiszter ur 23798-1922. VII. a. számú leirata a Debrecenben megjelenő **Tiszántúli Hirlap** című sajtótermék utcai terjesztési jogának megvonása tárgyában.

Határozat

A nagyméltóságu m. kir. belügyminiszter ur 23798-1922. VII.-a. számú leiratával a Debrecenben a Tiszántúli Hirlap könyv- és lapkiadó részvénytársaság kiadásában és Pálffy József szerkesztésében megjelenő **Tiszántúli Hirlap** című politikai napilap utcai terjesztését az 1914. évi XIV. törvénycikk 11. §-a alapján az egész ország területére a közrendet veszélyeztető közleményei miatt megiltotta.

A fenti belügyminiszteri leirat indokolása szerint nevezett sajtótermék folyó évi január hó 18-iki számában „Az úszkötő dobó” című, január 19-iki számában „Az Isten nem segít soha felkent királyok ellen”, a január 20-iki számában „A királykérés” című és végül a január 25-iki számában „Nagyságos Asszony” című cikkeiben a **királykérés tendenciózus beállítással a közvéleményt állandóan nyugtalanítani igyekeznek és ezzel az ország közrendjét súlyosan veszélyeztetik.**

Figyelemztetem kiadótulajdonost, hogy a kiadásában megjelenő Tiszántúli Hirlap című politikai napilap a mai naptól kezdődőleg **utcan és tereken, továbbá az utcákon elhelyezett újságárusító asztalokon és pavilonokban, továbbá házalat után nem árusítható.**

Miről az ellenőrzés gyakorlása végett a m. kir. államrendőrség debreceni kapitányaságát, a kir. ügyészéget és a Tiszántúli Hirlap című politikai napilap kiadótulajdonosát értesitem.

Debrecen, 1922. február 23.

Dr. Vargha,

polgármester-h.

Meg kell állapítanunk, hogy ez a végzés városszerte a **meglepés erejével** hatott és meg kell állapítanunk azt is, hogy **aggodalmakat is keltett.** Ezeket az aggodalmakat mi is osztani vagyunk kénytelenek.

Azt hisszük, nem lehet bennünket meggyanusítani azzal, hogy bármily rokonszenv számai is fűznének a Tiszántúli Hirlaphoz. **Egész világ választ el bennünket attól a politikai, gazdasági és társadalmi felfogástól, amelyet a Tiszántúli Hirlap képvisel.** Szigorú, mondhatnánk rideg polgári álláspontunk nem vall semmi közösséget a ma kolportázsjogától megfosztott újsággal. De amellel **emlékezni is tudunk.** Emlékszünk a Tiszántúli Hirlap születésére, emlékszünk arra, hogy **akkoriban hirtelen és erőszakosan — belügyminiszteri rendeletre — meg kellett szünni**

Debrecen akkor szintén egyedüli délutáni napilapjának, a **Hirlapnak.** Ezzel az újsággal sem vallottunk közösséget, nem is volt izlésünk szerint való sem, de egy vállalat szünt meg megszűnésével, amely adót fizetett, egy családot tartott el és számos munkásnak adott kenyert, de a sajtószabadság szenvedett csorbát, amikor a független bíróság megkérdése nélkül, a kivételes hatalom alapján, rendeleti uton vetettek meg életének. Emlékszünk, hogy az akkor a hatalom kegyeit élvező Tiszántúli Hirlap már **konkurrens nélkül jelenhetett meg** délutánonként Debrecen utcáin. És emlékszünk arra is, hogy **ennek az újságnak a hathatós támogatásával akarták meghontani a Magyarországi Újságírók Egyesülete debreceni csoportjának egységét,** éset akartak verni ennek az erkölcsi tesületnek a tagjai közé, divatos jelszavak tévutján járva az újságírók érdekeit és ezzel a sajtószabadság érdekeit védő nagy testület megbontására törekedtek.

De más világban élve is, emlékeket el nem feledve is, **súlyos aggodalmainknak** kell kifejezést adnunk a Tiszántúli Hirlap kolportázsjogának megvonása miatt, mert a sajtószabadság olyan egyetemes közkinccs, mai parlamentnélküli viszonyaink közepette olyan nélkülözhetetlen alkotmány biztosíték, amelyen ha sérelem esik, akkor **ez a sérelem az egész sajtóé párt-és világnézetli különbség nélkül.**

A Tiszántúli Hirlap januárban cikkeket közölt, a **legutolsót január 25-én,** amelyeket a belügyminiszter izgatónak, a közrendet veszélyeztetőknek talált. — Azóta épen egy hónap telt el és ezalatt az egy hónap alatt már nem talált kivetni valót a belügyminiszter a Tiszántúli Hirlapban, de azért **február 23-án elvonja a Tiszántúli Hirlap kolportázs jogát.** A mi felfogásunk szerint **azokat az inkriminált cikkeket nem teszi jóvá az utcai árusítás betiltása,** ha izgatók voltak, akkor a mai rendelet már nem segíthet azon, hogy esetleg tényleg izgattak, ámbár azelőtt is, azóta is, ha voltak és vannak „izgalmi állapotban” levő emberek Debrecenben, azok talán bizonyos fokig közelállanak a Tiszántúli Hirlaphoz, de épen a királykérdésben homlok-egyenest ellenkező nézetet vallanak. Ha pedig bűn volt ezek-

Margittó főbel

Budapest reggel 7 óra 61. szám al kosságot kö t a y Tiharn szomszédok dörrenést ha akartak me lakásába, de látták, sőt e volt nehezít törték az aj egy székben lenül, mellett A golyó a ké a halálték kők beszállító házba. Marg lyes, sőt élet dóan eszméle ha komplikác meg fog gyó súlyos betegs az utóbbi idő szély fenyeget szemére meg elég rossz any között is élt. Grósz Emil megoperáltia félt, hogy me az öngyilkoss

nek a cikkeknek a megírása, akkor bíróság elé kell állítani a cikkek szerzőit, hogy a független bíróság bányák el velük a törvény szigorja szerint.

A belügyminiszter a parlament szétoszlása után kijelentette, hogy a választások szabadságát meg fogja óvni és így többek között a kolportázs jogának a kivételes hatalomban biztosított elvonási jogával csak a végső esetben fog élni. A választási harc még meg sem indult Debreczenben, nem állítható tehát, hogy a Tiszántúli Hírlap szélsőséggig vitte volna a választási agitációt. A királykérdésnek a Tiszántúli Hírlapban képviselt szélsőséges tárgyalását mi sem helyeseljük, annál kevésbé, mert ez a legrosszabb ut ennek a kérdésnek a nyugvópontra viteléhez, de ma, amikor a sajtó a nemzet lelkiismeretének a kifejezője, utólagos indokolással alkalmazni ilyen preventívnek látszó intézkedést, — valahogy nincs összhangban a belügyminiszter ismert kijelentésével.

Lehetne kárörvendezni, lehetne azt mondani, hogy a Tiszántúli Hírlapot utólréte a nemezis, annál is inkább, mert ma már arról rebesgettek híreket, hogy közelesem egy új delutáni napilap indul meg Debreczenben. — de a sajtószabadság aggodó féltése elnyom minden más érzést és ez az aggodalom arra késztet, hogy **telemeljük szavunkat a kivételes hatalom ílyetén alkalmazása ellen és nyomatkósan ajánljuk az illetékesek figyelmébe, hogy az üldözés, vagy az üldözés látszata nem kívánatos rokonszenveket ébreszt és több izgató anyagot tartalmaz, mint amennyiben épen a Tiszántúli Hírlap hűnös. Az orvosság rosszabb a betegségnél.**

A Tiszántúli Hírlap egyébként azt közli, hogy kolportázs jogának megvonását bejelentette a gróf Albert vezetésével működő jogvédő irodának.

Margittay Tihamér főbelölte magát

Budapest, febr. 23. Ma reggel 7 órakor József-körút 61. szám alatti lakásán öngyilkosságot követett el Margittay Tihamér festőművész. A szomszédok reggel revolverdöbbenést hallottak, amire beakartak menni a festőművész lakásába, de az ajtót zárva találták, sőt egy faékkal is meg volt nehezítve a behatolás. Betörték az ajtót és a művészt egy székben találták eszméletlenül, mellette feküdt revolvere. A golyó a koponyacsontot érte a halánték közelében. A mentők beszállították a Rókus körházba. Margittay állapota súlyos, sőt életveszélyes. Allandóan eszméletlenül fekszik, de a komplikáció nem jön közbe, meg fog gyógyulni. Margittayt súlyos betegség támadta meg az utóbbi időben, sőt az a vesztély fenyegette, hogy az egyik szemére megvakul. Azonkívül elég rossz anyagi körülmények között is élt. Elhatározta, hogy Grósz Emil tanár klinikáján megoperáltatja magát, de mivel félt, hogy megvakul, elkövette az öngyilkosságot.

A jogvédő iroda a nemzethez fordul

Budapest, febr. 23. Mint ismeretes, az ellenzék a választási küzdelmek idejére **jog- és szabadságvédő liga** szervezetet létesített, mely még a parlament üléseinek utolsó napjaiban megalakult.

A liga ma délelőtt gróf Apponyi Albert elnöklete alatt ülést tartott, amelyen Apponyi kívül megjelentek Ugron Gábor, Vázsonyi Vilmos, Palugyay Móric, báró Szterényi József, Sándor Pál, Benedek János, Méhely Kálmán, Szilágyi Lajos, Homonnay Tivadar és Szigei János. Az értekezlet körülbelül másfél óráig tartott, végeztével a következő értesítést adták ki: A jog és szabadság védelmére alakult pártközi bizottság ma délelőtt 11 órakor gróf Apponyi Albert elnöklete

alatt végrehajtó bizottsági ülést tartott, amelyen a jegyzőkönyvet a bizottság titkára, Homonnay Tivadar vezette. A bizottság elsősorban a szervezkedési kérdésekkel foglalkozott és egyben felkérte gróf Apponyi Albertet, hogy a bizottság megalakításáról „Értesítés”-sel forduljon a közvélemény elé. A bizottság ezenkívül foglalkozott az ébredők legutóbbi plakátjával és Rassayék megzavart pécsi gyűlésével. Mindkét esetben elhatározta a bizottság, hogy a belügyminiszterhez fordul.

Az értekezlet végeztével Rassay Károly és Méhely Kálmán felkeresték gróf Klebelsberg Kunó belügyminisztert, hogy neki a pécsi üléstörténet dolgokról hivatalosan jelentést tegyenek.

Szeretet!

Kaptuk és közreadjuk a következő levelet:

Tekintetes Szerkesztőség!

A *Debreceni Független Ujság* a karácsonyi ünnepek alkalmával való jótékonyági akciójával olyan érdemeket szerzett, amelyek feledhetetlenné váltak Debrecen város lakosai között felekezeti különbség nélkül. Azóta hónapok teltek el. Feledésbe ment minden. Az a nemes szívi közönség is elfeledte, hogy mit is tett a *Független Ujság* és hogy mivel is tartozik még a társadalomnak, de nem feledték el a fájdalomnak, nyomornak és kétségbeesésnek szomorú lenyei, azok könnyes szemmel gondolnak arra a boldog napra és szívszorongva várják, hogy hátha akad valaki, aki befogja bizonyítani, hogy segíteni kell embertársainkon, hiszen mindnyájan egy emberfiai vagyunk.

Ezt azonban nem halljuk, de halljuk helyette a gyűlölködéseket, széthuzások szennyes hangját. Gyűlöljük egymást. Türelmetlenek vagyunk egymás ellen, hogy az ilyen, ez meg olyan vallásu.

Hát miért tesszük ezt? Hova fogunk jutni? Hát nem látjuk az Isten sújtó kezét rajtunk? Nézzünk körül! Mindenütt a gyász, a fájdalom, a végnélküli nyomor őrli diadalát.

Hát így remélhetünk egy szebb s boldogabb jövőt, a feltámadást? Hát így gondolhatunk arra, hogy Magyarország nem volt hanem lesz?! Össze kellene fognunk mindnyájan, hiszen nem kevesebbről, mint hazánknak és magyarságunknak életbemaradásáról van szó. Meg kellene mutatnunk a világnak, hogy nem érdemeltük meg ezt a gyaláztatot, ahova taszítottak bennünket! De most ezzel nem törődünk. Nem halljuk a hontalanok fájdalmas zokogását. Nem halljuk gyermekeknek erőltetlen sírását, akik anyjuknak száraz emelőjét szívják. Minek lássuk? Nem fontos ez! E szerencsétlenek ívölthetnek hiszen hangjuk eltompul a gyűlölködések sötét árjában!

Hát mit gondolunk? Ha megfeledekezünk nyomorgó embertársainkról, akkor ne esodálkozunk, hogy ezek a szerencsétle-

nek a társadalom és haza iránti kötelességeikről nemesak, hogy nem tudnak, de nem is fognak kedvvel eleget tenni. S ha ez a gyűlölködés a magunkról való megfeledekezés tovább fog folyni, akkor szegény hazánk sárba fog dőlni, még mielőtt feltámadott volna!

Egy szegény menekült özvegy asszony a *Beresényi-utca 64. sz. alatt három kis árva gyermekével egy eldugott sötét pinceoduban, füttelen lakásban, halálos beteg, éltlen-szomján, gyermekeivel a legnagyobb nyomorban él.* Háromszor jöttek le a mentők. Először azt mondták, hogy „nincs hely”; másodsor: „fertőzött beteg nem vihetünk el”; harmadszor elvitték a szerencsétlent és egy fél óra múlva visszahozták eszméletlenül. Nem néz rá azóta senki. Hiába üzentek az orvosért. „Nincs értelme” volt a válasz. Hát nem szívetepő nyomor ez? Hát így kell hagyni egy anyát 3 gyermekével elpusztulni?

Mi magyarok, akikről a multak minden dicsősége esodákat zeng, mi akik kulturnépnek vagyunk elismerve, hogy türelmetlenek ilyet? Hát nem roskadunk le szegényünk sulya alatt? Ezt nem nézhetjük tovább! Legyen már vége a jelszavaknak! Jöjjen a munka, szeretet és megértés szelleme. Ne bizzunk senkiben sem! Arvák és elhagyottak vagyunk. A magunk erejéből támasszuk fel a jövő Magyarországot. Legyünk önfeláldozók, hogy embertársaink is jusson egy falatka kenyér; Mondjunk le a magunk élvezetéről, hiszen ezáltal a haza oltárára áldozunk. Akkor remélhetünk is, akkor lesz hitünk, de nem lesz köztünk nyomorgó!

Kövessük a Megváltó tanítását, hogy szeresd felebarátodat, mint tenmagadat! Ez a Krisztusi szeretet igaz fénve!

E levél írója nem nevezte meg magát. Nem jól tette. Akiben ilyen tisztán ének és égnek ennek a szerencsétlen országnak az igazi fájdalma, az előállhat a nevével, ha talán még olyan szerény is. Amit irt, így is magunkévá tesszük, aminthogy eddig is ezt vallottuk. Hisszük, hogy e levél tartalma nem marad hatás nélkül a *Debreceni Független Ujság* olvasótáborára.

A magyar jelöltet támogatják az erdélyi zsidók

Bécs, febr. 23. A román új választásokon tudvalevő az erdélyi magyarság is tevékeny részt vett, de ugyancsak akcióba lépett az erdélyi zsidó néppárt is. A zsidó néppárt Erdélyben 12 kerületben állított jelöltet. Azokban a kerületekben, ahol a magyar nemzeti párt állított jelöltet, a zsidó a magyar jelöltet támogatják.

Gyilkosság számalomból

Nem mindennapi családi dráma történt tegnap a közeli Derecskén. Csürös János regge recskei gazdaember kora regge feldult arccal állított be az ot tani csendőrsre. Akadovva halálsápadtan adta elő a szolgálatot teljesítő őrsvezetőnek a szörnyű bünt, mely a lelkét nyomta: **megölte a feleségét, mert megsajnálta, hogy olyan sokat szenved.** A csendőrök először nem akarták elhinni a szörnyű vallomást, de aztán Csürös kérésére elmentek a lakására, ahol tényleg megtalálták a meggyilkolt asszonyt ágyában, vérbeágyva, holtan. A csendőrök erre bekisérték Csüröst Debreczenbe az ügyészségre, ahol Preineszberger Jenő vizsgálóbíró hallgatta ki. Csürös János töredelmes vallomást tett a királyi ügyész előtt. Elmondotta, hogy felesége hónapok óta súlyos beteg volt és **hallatlan kínok között szenvedett betegágyán.** Orvosokat hivatott hozzá, de az asszony állapota nem javult. A szenvedő beteg asszony folyton kérlette az urát, **segítsen rajta, hogy megszabaduljon kínjaitól.** Csürös borzadva hártotta el magától a rettenetes kérést.

Tegnap azonban olyan rettenetes kínok között feküdt a szegény asszony, hogy összetett kézzel kérte az urát: **— Hozd be drága uram a konyhakést, illeszd a nyakamra, hogy váltsam meg magam a kínoktól!**

Csürös felindult lelkiállapotában hallgatott a kérés szóra, behozta a konyhából az élesre fent konyhakést és odaillesztette az asszony nyakára. Az asszony elgyöngült ujjával azonban nem tudott magán segíteni, mire Csürös végrehuzta az asszony nyakán a kést. Az éles kés mélyen behatolt a szerencsétlen asszony torkába, aki rövidesen kiszenvedett. Csürös csak a patakzó vér láttára tért magához és vette észre, hogy mit követett el, de már nem segíthetett a dolgon. Összetörve ment jelentkezni a csendőrökhöz, hogy szörnyű bűnéért a bíróság előtt számoljon.

Csüröst kihallgatása után Preineszberger vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte.

Legolcsóbb árak
FELDHEIM ES WEISZ
posztókereskedésben
Pica-utca 73. sz.

A budapesti tőzsde

Zürichi zárlat: 0.72 és fél.
Budapest, február 23.

Értéktőzsde. A piaci forgalom csendes, irányzata tartott. Egyes értékek jóval a tegnapi árnívó alá süllyedtek, a többi értékkel szemben pedig tartózkodó volt a közönség. Arak: Magyar Hitel 1940—30, Osztrák Hitel 740—840, Jelzálogbank 290, Lejáratoló 805, Hazai bank 625, Angol-magyar 795—85, Magyar-olasz 305—300, Keresk. bank 6950—7050, Pesti hazai 25500, Borsod-Misk. 3550—500, Concordia 2300—330, Bpesti gőzm. 6075—600, Gizella 2450—500, Hungária 2550, Viktória 7700, Beocsini 6575—600, Bánya és kohó 5775—675, Drasche 4100—4050, Ált. közén 11750—850, Salgó 5700—850, Urikányi 6375—400, Ganz-Danubius 39000—9050, Ganz-vill. 6500—475, Rima 2460—555, Schlick 1115—1060, Lipták 522—504, Láng 1395—85, Brassói 4335—125, Egyesült fa 415—430, Nasici 18800—15000, Lichtig 550—460, Magyar erdő 770—30, Országos faterm. 870—920, Spórium 2550—600, Klotild 3275—310, Karton 2650—625, Izzó 5700—650, Papír 2825—750, Cukor 26500—200, Lámpa 3125—3075, Óstermélő 830—800, Gummi 2800—825, Telefon 4200—225, Atlantica 2625, Közut 870—920, Déli vasút 1795—25, Levante 7500—7650, Államvasút 4925—5250, Trust 2210—160.

A valutapiac a korona zürichi két és fél pontos áresése már a hivatalos forgalom megkezdése előtt éreztette hatását. Arak:

Napoleon 2650—2630, Pont 3050, Dollár 696—687, Francia frank 6325—6328 és fél, Márka 338—334, Lira 3425—3412 és fél, Romanov 49 és fél—53, Lei 523—518, Sokol 1256—1247, Kor-dinár 840—845, Bécsi 11 és egy-nyelvad—11 és hétényvad, Lengyel márka 19 és ötnyelvad—19 és hétényvad.

Az utőtőzsde kevés fizlet mellett tartott. Államvasút 5125, Rana 2520—25, Salgó 5750—700, Lichtig 525, Orsz. fa 950—10, Ált. közén 11850, Bánya és Kohó 5725, Urikányi 6400, Izzó 5700, Cukor 20400—300, Klotild 3325, Telefon 4150, Brassói 4200, Gummi 2800, Nasici 18300, Közut 910, Déli vasút 1750. — A valutapiacot a szokol ellanyhult. Dollár 689—690, márka 334—334 és fél, szokol 1228—1230, lei 516, osztrák ezres 11 és egy-nyelvad—11 és fél, tízezes 11 és egykilenced, dinár 845—850, lira 3425, francia frank 5360, svájci frank 13500.

Esti magánforgalom

Délután az üzlet megélénkült. Késő délután az irányzat elgyengült, a kurzusok kissé lemorzsolódtak. Dollár 688—700—694, lei 518, márka 339—340—334, szokol 1205—1200, osztrák ezres 11 és fél, tízezes 11 és egy-negyed—11 háromnyolcad, Bécs 11 háromnyolcad—11 és egy-negyed—11 három-negyed, Berlin 327 és fél—328 és háromnegyed, Prága 1200—1205, Páris 63 és fél, London 3067, Zürich 137 és egy-negyed, Newyork 515, Milano 34 és önyolcad.

Zürichi devizák

Zürich, febr. 23. (Zárlat.) Berlin 241, Holland 196, Newyork 510, London 2253, Páris 4670, Milano 2570, Prága 915, Budapest 72 és fél, Zágráb 157 és fél, Varsó 14, Bécs 10, osztrák bélyegzett 9.

Terménytőzsde

A terménytőzsdén tartott irányzat mellett változatlan árák mellett kis forgalmat bonyolítottak le. A köles erőteljes kereslet folytán tovább szilárdult. A buza a tartózkodó kínálat következtében szilárdan tendált.

Hivatalos árák: Buza tiszavideki 2550—600, egyéb 2550—590, rozs 1820—850, takarmányárpa 1825—900, köles 1900—2000, zab 1750—780, tengeri 2175—225, repce 31—33, korpa 1320—350.

Előfordult kérések: Buza 650 mázsa 2550 ab állomás, rozs 3 vagon 1825 ab állomás, 4 vagon 1800 ab állomás, takarmány árpa egy vagon 1800 ab állomás.

Vilmos császár Braziliába akart szökni

Páris, febr. 23. Az United Presse Rio de Janeiróból arról számol be, hogy Vilmos német császár brazil utlevelet szerzett be és ezzel akart menekülni Hollandiából. Az amerikai lap a hír valódiságának bizonyítékul hű fényképmásolatokat közöl az utlevélről. A tudó-

sítás szerint az entente nesztét vette a dolognak, közbe lépett és a császár elutazását megtiltotta azzal, hogy megsemmisítette az utlevél érvényességét. Vilmos császár tehát továbbra is a hollandiai Doornban fog tartózkodni.

A rutén földnek autonómiát rendel a népszövetség

Prága, febr. 23. A népszövetség titkársága a cseh-szlovák sajtóirodának a következő nyilatkozatot tette: A kisebbségek jogkezelési szabályzata értelmében a magyarországi rutén pártok kérvényét a cseh kormány arra vonatkozó megjegyzésével együtt a népszövetség tanácsának elnöke Hymans Pál és két általuk kinevezett tanács-tag, Imperiali márké és Ishy vicomte vizsgálat alá

vette. Az így alakult bizottság jelentést terjesztett be, amelyben a cseh kormány iránti bizalmának és annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a cseh kormány meg fogja találni az alkalmas módot arra, hogy a délkárpáti rutén lakta területek autonómiájának a cseh állam keretén belül visszaállítsa és tudósítsa a népszövetséget továbbra is az erre vonatkozó intézkedésekről.

Esküdt vall

Budapest, febr. 23. Az Esküdt-ügyben dr. Vársárhelyi Béla táblabíró és vizsgálóbíró helyet adott az ügyésznek indítványának, mely az eddigi vizsgálatnak több irányban való kiegészítést indítványozta. A vizsgálóbíró legutóbb a földművelésügyi miniszteriumhoz fordult, hogy tisztázza Esküdt közhivatali állását, mert a megvesztegetés vádjá azon fordul meg, hogy közhivatalnok volt-e Esküdt, vagy sem. Ugyancsak megkeresést intézett a vizsgálóbíró a MAV-hoz, hogy bősássa rendelkezésre az Esküdt ellen lefolytatott fegyelmi iratokat. A vizsgálóbíró ezzel egyidejűleg megkezdte Esküdt részletes kihallgatását, aki szakított eddigi álláspontjával, nem tagadja meg a vallomástételt, hanem mindenről kimerítően vallott. A kihallgatások körülbelül öt napon át fognak tartani.

Lloyd George és Poincaré találkozója

Bécs, február 23. A Neue Freie Pressenek jelentik Londonból: Lloyd George és Poincaré összejövetelének helyszíne valószínűleg Calais vagy Boulogne lesz. Havas jelentés szerint az összejövetel 2—3 napon belül történik meg, de nem Párisban.

Bécs, febr. 23. A Deutsches Volksblatt jelenti Londonból: A Daily Cronicle értesülése szerint Lloyd George és Poincaré küszöbön álló találkozója alkalmával a gennai értekezlet időpontját is véglegesen meg fogják állapítani. Az értekezlet elhalasztása elkerülhetetlen.

Róma, febr. 23. A Tribuna megállapítja, hogy a francia kormánynak tegnap este ideérkezett jegyzéke, a gennai konferenciának nem bizonytalan időre, hanem 3 hónapra való elhalasztását kívánja s ezt a technikai előmunkálatok szükségével okolja meg.

HIREK

Kernhoier József kir. tanácsos pár nap előtt lemondott az adófelszámolási bizottságban viselt tagságáról. A városi tanács a megüresedett tagsági helyet betöltéséről később gondoskodik.

Február 28-án rendkívüli közgyűlés. Tegnapi számunkban megírjuk, hogy a világitási vállalat és a városi nyomda költségvetéseinek elbírálására rendkívüli közgyűlést kell februárban összehívni. A rendkívüli közgyűlést a főispán február hó 28-án délelőtt 9 órára tűzte ki. A közgyűlés előkészítésére a jog- és pénzügyi bizottság szombaton délután ülést tart.

Aki nem akar virilis lenni. Bély László nyugalmazott főispánt a városi tanács saját kérésére törölte a törvényhatósági bizottság virilis tagjainak jegyzékéből.

Szociáldemokrata népgyűlés. A debreczeni szociáldemokrata párt február 26-án, vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel a Munkás Otthon (Margit-ürdő) disztermében nyilvános politikai népgyűlést tart.

Debreczeni tiszok érkeztek Oroszországból. Hivatalosan közlik, hogy e hó 13-án az alább megnevezett tiszok érkeztek Szibériából, illetve Moszkvából Rigába: Szibériából érkezett debreczeniek: dr. Beniska Imre hadnagy, Borsav Sándor hadapród, Goldstein Lajos zászlós, dr. Kemény Géza hadapród és felesége.

Kétféle valutát terveznek az osztrákok. Bécsből jelentik: Az osztrák pénzügyi kormánykörökben sűrűn emlegetik a kettős valuta gondolatát, amely szerint érvényben maradna a belső részére az osztrák korona, míg a külföld részére új osztrák pénzegységet terveznek, mely kizárólag export célokat szolgálna. Az új osztrák korona előkészítése az új osztrák jegybank alapításának is.

Clark E. Ferenc dr. Magyarországon.

Clark dr. a „Christian Endeavor Society” megalapítója újra (immár harmadszor) meglátogatta hazánkat. Mikor 1881 február 2-án, mint a portlandi (Egyesült Államok) gyülekezet lelkésze a CE. mozgalom mustármagját elültette, álmolni sem merte, hogy 40 év elteltével a keresztény szövetségi munka lesz a világ leghatalmasabb protestáns szövetsége, 40 országban, 80 felekezet kebelében 70,000 helyi csoportot és 5 millió tagot fog felölelni. A szövetség alapelve az öntudatos hitéletre eljutott lelkeket a naponkénti bibliaolvasás, naponkénti imádkozás, a keresztény munkára való kiképzés s a testvéri közösség elmélyítő, fegyelmező nevelése által Istenországa hasznos tagjaivá lenni. Isten minden kétséget kizáróan nagyon gazdagon megáldotta e munkát. Az utolsó két évben 9238 új szövetség alakult a világ minden részén. A bostoni központ évi költségvetése 75,000 dollár (kb. 47 millió korona). Ma Clark dr. a világszövetség elnöke. 70 éves kora mellett is feleségével együtt fáradhatatlanul látogatja az egész világ szövetségeit. A múlt évben 25,000 mérföld utat tett meg. Bennünket magyarokat különös melegséggel szeret, pár héttel ezelőtt is az erdélyi magyar szövetségek támogatására hatalmas adományt küldött. Február 25-től március hó 6-ig lesz Magyarországon (azután Finn-, Észt- és Lettországra megy, hol virágzó CE. munká folyik), ez idő alatt felkeresi Debreczent (febr. 28.—márc. 1.) és Nyíregyházát (márc. 2—3.), hol szintén előadásokat tart, de legtöbb időt Budapesten telt. Debreczeni előadásáról, melyekre mindenkit szeretettel hívunk meg, részletes tájékoztatást lapunk hoz.

Az alsófőzsai földosztás. Alsó- és Felsőfőzsai lakosai tudvalevőleg földigényeik kielégítését a Hartstein-, Steinfeld- és Debreczen városi birtokokból kérték a Földbirtokrendező Bizottságtól. A város érdekeinek megvédésére dr. Magoss György városi főügyészt küldte ki a tárgyalásokra.

Megközelíthetetlen a vámospécsi út. A vámospécsi út közelében lakó gazdák tegnap a polgármesteri hivatalnál panaszt tettek, hogy a nagy hó miatt a vámospécsi út még mindig hozzáférhetetlen és az ut rendbehozatalát kérték a várostól. A mai tanácsülés annak a megállapításával, hogy a vámospécsi út nem városi, hanem állami országút és így kezelése nem a város feladata, elhatározta, hogy névszerint felhívja azokat, akiknek az út mentén birtokuk van, hogy gondoskodjanak a nagy forgalmu országút megtisztításáról.

Postapalota a Stenczinger-ház helyén. A városi tanács mai ülésén ismét szóba került a debreczeni postapalota terve. A tanács most már a medve bőrére alkuszik. Arról folyt ugyanis a tervezetés, hogy ha a kereskedelmi miniszter valóban Debreczennek adja a postapalotát, a tanács a Stenczinger-ház helyén építteti fel.

— An...
Váratlan...
a magya...
György...
zöje és h...
zeneakad...
előtt 11 ó...
már neh...
dett és a...
tották, h...
varodásb...
cióra van...
meg is o...
érezte ma...
fájdalmi...
tek és a...
hogy ma...
lett operá...
után fellé...
hunyt el.

— Sütt...
nek szabá...
ság, mint...
közli az ö...
vagy cuk...
lító iparos...
rolt ipari...
reggeli 4...
tart esti 9...
szítés ma...
kezdődhet...
alkalmazot...
nem több...
nyiben hu...
alkalmazot...
venni. A k...
és fűtése n...
látozás alá...
mény előá...
tatott alk...
reggel 4 ó...
begyűjtés...
foglalkozta...
kereskedele...
közérdekből...
engedélyez...
péküitemén...
labb szent...
járva arsit...

— A vág...
téselemése...
sok fizetés...
65 koronára...
és különféle...
lékokat kér...
től. Atanács...
után elfogad...
teteleit és il...
előterjesztés...

Elől az...
el, könnyű...
kán csiling...
társzeker...
dusan meg...
szekerei is...
hajóraj leg...
vállukra em...
cinek. Majd...
sonaszóval...
vert ezüstb...
ajándéka. T...
ripa vont...
szolgák vez...
szekéren. H...
mellszobra...
pálmalevele...
is tüntetni...
hogy a diad...
engedi át.
Ó maga...
vezérek di...
sántított is...
megsebesült...
A tömeg...
Vak diadalor...
— Üdv...
Üdv a Scipio...
laki felkiált...
— Itt me...

— **Anthes György meghalt.** Váratlanul nagy veszteség érte a magyar zenei életet. Anthes György, a m. kir. opera rendezője és hőstenorja, az országos zeneakadémia tanára ma délelőtt 11 órakor meghalt. Anthes már néhány napja betegeskedett és az orvosok megállapították, hogy a művész bélesarvadásban szenved és operációra van szüksége. Az orvosok meg is operálták. Anthes jól is érezte magát, de két nap múlva fájdalmai újult erővel jelentkeztek és annyira rosszul lett, hogy ma reggel újból meg kellett operálni. A művész a műtét után fellépett szivgyengeségben hunyt el.

— **Sütőiparosok munkadejének szabályozása.** Az előjáróság, mint elsőfokú iparhatóság közli az összes kenyeret, pék, vagy cukrászsüteményt előállító iparosokkal, hogy a felsorolt ipari üzemekben a munka reggeli 4 órakor kezdődik és tart esti 9 óráig. A kovász készítés már reggeli 3 órakor kezdődhetik, de ehhez, ha az alkalmazottak száma tiznél nem több, legfeljebb két, amennyiben husz, legfeljebb három alkalmazottat szabad igénybe venni. A kemence begyújtása és fűtése nem esik időbeli korlátozás alá, azonban a sütemény előállításánál foglalkoztatott alkalmazottakat esti 9 és reggel 4 óra között a kemence begyújtásával vagy fűtésével foglalkoztatni nem szabad. A kereskedelemügyi miniszter közérdekéből az éjjeli munkát is engedélyezheti. Kenyeret és péksüteményt 16 évnél fiatalabb személlyel házról-házra járva árusítani tilos.

— **A vágóhídi munkások fizetésemelése.** A vágóhídi munkások fizetésüknek 45 koronáról 65 koronára való felemelését és különféle természetbeni járulékokat kérték a városi tanácsától. Atanács hosszú tárgyalások után elfogadta a munkások feltevéleit és ilyen értelemben tesz előterjesztést a közgyűlésnek.

— **A Debreczeni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete** folyó évi március hó 4-én a Royal éttermében zártkörű „balyus” társas-estélyt rendez, melyre minden egyesületi tag hivatalos. Külön meghívót ez alkalommal nem bocsájt ki az egyesület vezetőse, hanem ezúton kéri tagjait és azok hozzátartozóit, hogy megjelenésükkel az egyesületet megtisztelni sziveskedjenek.

— **A Székely Társaság** vasárnap, február 26-án délelőtt 11 órakor tartja a hetedik s egyúttal befejező propaganda előadását a Máv. Gépiavitó műhely éttermében, melynek műsora a következő. 1. Nyitány. Játsza az „Egyetértés” zenekara. 2. Szavai: dr. Dávid Géza, a Baross-szövevény titkára. 3. „A nemzeti eszme és munkásság” címen előadást tart Thuróczy István, a Székely Társaság választmányi tagja. 4. Énekel: Osváth Gyula, az Egyetértés tagja. 5. Záróbeszéd: tartja dr. Darkó Jenő, a Székely Társaság elnöke. 6. Játszik az Egyetértés vonósnégyese. A nagy érdekűnek ígérkező befejező propaganda előadásra belépő-díj nincs, azonban adományokat a menekült gyermekek és a Társaság propaganda alapja javára köszönettel fogad az elnökség. Fölvívjuk a városban lakó érdeklődő közönség figyelmét, hogy a gyűlékezés fél 11 órakor lesz a Menekültügyi Hivatalban, honnan egyúttal történik az indulás a Gépműhelybe.

— **Eltűnt öreg ember.** Szekeres János 76 éves napszámos mindenkitől elhagyatva élt Diószegi-utca 16. szám alatti lakásán. Mintegy két héttel ezelőtt eltávozott lakásáról és azóta nyomtalanul eltűnt. A rendőrség megindította a nyomozást az eltűnt aggastyán előkerítése iránt. Feltételezhető, hogy a beteges, lerongyolódott öreg ember valahol megfagyott. Aki tud esetleg valamit róla, jelentkezzen a rendőrségen.

— **Uj iparendedélyek.** A városi tanács a következő új iparendedélyeket adta ki: Ráday György tizenkétéle ügynökség 2000, Kiss István kőművesipar 500, Berecz József hentes és mészáros ipar 500, Gelbermann Emil szatócipar 500, Debreczeni férfi- és nőiszabóiparosok és rokonszámuk árubevásárlási szövetkezete női és férfiszabó ipar 500, Kecskés Ferenc hentes 500, Klein Béla fűszer, liszt és hüvelyesek kereskedése 200, Neumann Adolf festőipar 200, Sárkány Károly kovácsipar 500, Szász László kocsikenőcs és gépszir gyártása és forgalomba hozatala 1000, Goldstein Nándor fűszer, gyarmatárú, csemege, cukorka, féslek, gyümölcs, rövidáru, és papíráru kereskedés 1000, Brün A. cipész ipar 300, Matolcsi Barna gyógyszerészeti képviselők és bizományi lerakatok létesítése, valamint gyógyszerkészítése és forgalomba hozatala és cipőkrém készítése és forgalomba hozatala 500, Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete szalonna és zsir nagyban való kereskedése 1000, Fazekas Lajos timár ipar 500, Karika Lajos vendéglős ipar 500, Komádi Lajos timár ipar 500 koronáért.

— **A horvátok leromboltak egy olasz olvasótermet.** Spalatóból jelentik, hogy a horvátok az olasz olvasótermet lerombolták. Az olasz konzul bejelentette tiltakozását és kártérítést követel.

Legújabb **tavaszi szövetek** Fischer Adolf és fia céghez **megérkeztek!**

— **Meghalt a megmérgezett apa.** Megírta tegnap a Debreczeni Független Ujság azt a mérgezési családi drámát, amely Hajdudorogon játszódott le. Czifra Teréz 18 éves lány, hogy az örökséghez hozzájusson, hypermangánium megakart mérgezni 68 éves beteg édesapját. Bár az öreg ember észrevette, hogy nem víz van az éjjelijeszkrényre készített pohárban és kiköpte a mérges folyadékot, mégis jócskán lenyelhetett a mérgeből, mert tegnap óriási kínok között elhunyt. A hajdudorogi csendőrség táviratilag közölte a halálesetet Preineszberger Jenő vizsgáló bíróval, aki újból kiszállt Hajdudorogra, hogy a boncolásnál jelen legyen. A boncolás eredményétől függ ugyanis a makacsul tagadó Czifra Teréz sorsa.

— **Hadirokkant, nős, félkezü méhészeti tanfolyammal** bir, gazdaságokba vagy más helyt állást keres. „Hadróá” vezetőse.

— **Egy helyi internátusba** kapust keresünk. Csakis gyermektelen 40 éven aluli házaspár jelentkezzen a Menekültügyi Kirendeltségen, Simonffy-u. 1. c.

— **Leányka és fiúcska ruhákat** Demetrovitsné női divattermében csináltasson. Püspökpalota, Iztéves. Feltűnően olcsó.

— **Tavaszi és nyári divatlapok érkeztek** Hegedűs és Sándor könyvkereskedésébe, Piac-utca 34.

— **Bőr-butorokat** festek és javítok. Szántó kárpitos, Zugó-utca, Telefon 11—19.

— **Férfi kalapok, sapkák,** iel-herneműek legolcsóbban beszerezhetők Frank Imrénél, Piac-utca 43.

— **Harisnyákat,** kötött blousokat a legolcsóbban készít Benyáts harisnyagyára. Üzlet: Piac-u. 18.

— **Debreczen** elismert legrégibb és legjobb kalapos műhelye Széll Gergely, Piac-u. 63. Készít a legújabb modellek szerint női kalapalkításokat.

ACINQ.

— Regény. —

Írta: SZEKULA JENŐ.

Elöl az illir lovasság két kohorsza vonult el, könnyű táncos paripákon, melyeknek nyakán csilingeltek a csengők. Majd százhusz társzeker következett, rabolt zsákmánnyal dusan megrakodva, a kvádok elfogott harci szekerei is felvonultak sorba, majd a dunai hajóraj legénysége jött, evezős lapátjaikat a vállukra emelve, utánuk a zenészek és tubucinek. Majd fullajtárok jöttek hangos harmonaszóval. Feltűnt a vezér diadalszekerere, vert ezüsthől: Akvinkum városi tanácsának ajándéka. Tizenkét felvirágozott hófehér paripa vont a szekeret, a lovakat fiatal rab-szolgák vezették. De Szeverusz nem ült a szekeren. Hanem a császárnak aranyozott mellszobra volt elhelyezve a kocsilülésre, pálmalevelek között: az afrikai lovag ezzel is tüntetni akart törhetetlen hűsége mellett, hogy a diadalmenet dicsőségét uralkodójának engedi át.

Ő maga gyalog ment, de a triumfáló vezérek diadaljelvényeivel fölkesítve, kissé sántított is, hogy a nép lássa, hogy maga is megsebesült a harcban.

A tömeg lelkesedése nem ismert határt. Vak diadalordítás reszkettette meg a levegőt.

— **Üdv Szeverusznak,** az afrikainak! Üdv a Scipiók oroszlánszívű ivadékának! Vak-laki felkiáltott:

— Itt megy a haza atyám!

De Szeverusz rosszalóan csóválta meg fejét. Ez a cím csak a császárt illeti meg.

Majd a légió vonult fel a zene hangjainál. Szakaszokra osztva mentek. Előttük vitték a szent jelvényeket, amelyek vereséget nem, mindig csak dicsőséget láttak. Szólt a zene vadul, szilajon.

A tömeg fűvöltözött. Majd meg vak és fenyegető moraj futott át a sokaságon.

Viduár király jött, királyi jelvényeivel megfiosztottan, hajadon fővel és hátrakötött kézzel. Négy lovas között lépkedett. Hosszu szakála nőtt a fogságban. Arca sápadt volt. Alig tudott járni. Minden lépésénél botlott egyet. Azt beszélték, hogy mióta fogságba esett, egy falatot sem evett, hogy éhséggel eméssze el magát.

Fenyegető kiáltások zúgtak a levegőben. Öklök emelkedtek magasra.

— Itt viszik a gyilkost.

A katonáknak kellett dárdanyéllal hátraszorítani a sokaságot, hogy a nép dühe a fogoly királyt darabokra ne tépje.

A fogoly király nem tekintett sem jobbra, sem balra. Sápadt arcára fakó árnyéket vont a nap. Vérrel átfutott szemét mélyen a földre szegezte.

Majd ismét katonák vonultak el. Benschülött szabad csapatok.

A menetet a foglyok beláthatatlan karavánja zárta be. Félmeztelen nők és gyermekek és lilimarcu, sudárnövésű fiúk. A lakosság méla kedvteléssel legeltette szemét a foglyok szép és erőteljes idomáin és találgatták, hogy mennyi értéket képviselhetnek.

Némelyik rabasszony magával hozta a házi bálványait is, fából és agyagból tákolni idomtalan szörnyalakokat s most magasra emelték az együgyű szobrokat a kék ég felé, mintha tanukul akarnák hívni az isteneket és a magasságban lakozó hatalmakat. Siró énekük és panaszos imájuk betöltötte a levegőt.

A foglyok sorsa meg volt pecsételve. Külföldi piacokra viszik, eladják őket s a pénzt szétosztják a második segélylégió katonái között. Egy szállomány már uton is volt Singidunum felé.

(Magát Viduár királyt is Rómába akarták szállítani, hogy ott tusz gyanánt kezeljék. Később barátja és szövetségese lett a római népnek.)

A menet a Mitra templom felé vonult, ahol már kezdetét vették az ünnepi istentiszteletek. A vörös téglalotár fölött Szeverusz a maga kezével szurta le az áldozati állatot, az éjsötétszürke bikát, a napfényben fogantatott istenfű tiszteletére. Az állat piros vére feketén csorgott alá a fehér köveken. Azután visszatért a menet a táborba.

De az ünnepek még mindig nem értek véget. Háromnapos cirkuszi játékok következtek, amelyeknek költségeit Szeverusz Afrikánusz lovag fedezte. Szokatlan vörös játékok voltak és kegyetlenségükben felülmúlták a római előadásokat is. Az amfiteátrum, amely huszezer lelket tudott befogadni, zsúfolásig megtelt közönséggel. Még a rab-szolgákat és a gyermekeket is elhozták.

SZINHAZ.

MŰSOR:

PÉNTEK: Fedora, B) bérlet.
SZOMBAT: Fedora C) bérlet.

Színházi iroda hírei:

Pénteken B) bérletben kerül színre a tegnap oly nagy sikert aratott Fedora. Halassy Mariska és Rubinyi Tibor művészeik legjavát adták a darabban. László Gyula ékszerésze, mint mindig, ugye a darabban is felülmulthatatlan.

Emerich Pál szombati hangversenyére még csak néhány jegy kapható Méliusznál. Kértek a közönség, hogy az előjegyzett jegyeket ma okvetlenül átvenni sziveskedjék.

HA-RA-FI. (Hagenbeck raga dozó állatfilm) az „Ég a cirkusz” látványos filmjáték ma kerül bemutatásra a Vigszínházmozgóban. Már az első HA-RA-FI film, a Vadállatok ura is nagy érdeklődést keltett, annál inkább számíthat rá az Ég a cirkusz c. film, amely páratlan a maga nemében.

A világ legszebb filmje, a Sumurum, Wagener és Pola Negri főszereplésével hétről és kedden kerül reprizre a Vigszínházmozgóban.

Lady Hamilton második befejező része Lord Nelson utolsó szerelme ma az Apollóban. — Jegyelővétel.

SPORT.

MASz közgyűlés. A MASz keleti kerülete vasárnap, február 26-án délután 4 órakor tartja évi rendes közgyűlését a városháza kis tanácstermében.

A DTE nyolcadik teadélutánja. A DTE teadélutánjai, — mint ma már könnyen megállapítható — köztudatba mentek át. Népszerűsége mellett közönsége válogatott és olyan könnyen nyúit szórakoztató órákat a délután, hogy a közönség családjában sehol nem érezheti magát. A vasárnapi DTE-tesz mivó tekintetében felül fogja mulni az eddigieket. Pompás kabaré. Jazz-band, Magyar Imre és fia teljes zenekara olyan levegőt varázsolnak a Bika-kávéház pompás üvegtermébe, hogy a teázó közönségnek önkéntelenül is a Ritz-és Britannia-szálló teái jutnak eszébe. A rendezőség a kabaré műsorát vasárnap reggeli lapunkban teszi közzé.

Évszázadokra szóló tudományos jelentőség van a most megjelent

Nagy magyar irodalomtörténet-

nek. Irta Dr. Pintér Jenő, a Magyar Tudományos Akadémia tagja. — A monumentális, 1000 oldalra terjedő mű nagyértéket jelent a magyar kultúrában. ::

Ára két kötetben 2300 korona és 15 százalék felár

Kapható: Hegedűs és Sándor R-T. könyvkereskedésében, Piac-u. 34.

JUNO
illatos **kékitő**
a legjobb és legkínósabb mert kíméli a ruhát!
Gyártja: Beck Jenő vegyszertgyára Budapest, VI., Lehel-utca 27. szám

GÓTSCH
bank és ingatlan forgalmi irodája
DEBRECZEN, Piac-utca 38. I. em. Telefon 7-95.
DOLLÁR, lej, sokoi és mas idegen pénzek.
Értékpapírok, ingatlanok vetele és eladása. ::
Tőzsdei megbízások.

10-1922. vh.
Árverési hirdetmény.
Püspökladányban a község-házán 1922. évi február hó 28-án, d. u. 4 órakor rövid-árú birói árverésen a legtöbbet ígérőknek azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adni.
Hajduszoboszló, 1922. február 7.
Páll Ferenc, kir. bir. végrehajtó.

Mayer Manó
Simonffy-utca I. sz.
a legolcsóbb bevásárlási hely
rövid-, kötött- és papír-árúknak. :: :: ::

Aczél Henrik
modern antiquariuma
Telefon 575.
megvételre keresi az alant felsorolt könyveket
Jókai összes művei
Pallas nagy lexikona
Révai nagy lexikona
Mikszáth K. összes művei
Magyar remekírók
Klasszikus regénytár
és minden más szépirodalmi és tudományos művet
Kívánatra házhoz megyek megtekinteni!

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések ára: hétfőn 10 szög 15 korona, minden további szög 10 szög. Vasárnap és ünnepnapokon 10 szög 20 korona, minden további szög 2 korona. Vasárnap betűkért szöglet szavak kétszeresen számítottak.

VÉTEL.
Veszek fehérméket, selymeket, paplancokat, garnitúrákat, szőnyegeket, huroti. Kaiser, Piac-u. 7.

Veszek diót, hagymát, mákot, zöldséget, szőlőt, almát, burgonyát. Schön Piac-utca 6.

ELADÁS.
Eladó 2 pár női fél, 1 pár női egész és 2 pár férfi cipő. Cim a kiadóban.

Gyermekruha és fehérmű varrást gyorsan, olcsón, — izlőseesen készít Dr. Hegedűsné Gyermekdivatház Sz Simonffy-utca 2.

Próhababa vászonból eladó. Cim a kiadóban.

Tiszta egész ives makulatura (újságpapír) kapható 5 és 10 kilós csomagokban a kiadóhivatalban, Piac-u. 49.

Utazóbunda eladó. Cim a kiadóban.

Antik keleti váza jutányosan eladó. — Megtekinthető Schwartz pipás üzletében, városházzal szemben.

Transzmisszióhoz való két felső kerék eladó. Cim a kiadóhivatalban.

KERESLET.
Aranyat, ezüstöt, briliánsat, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály. Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Lapkihordó zsebnagy felvétetik lapunk kiadóhivatalában, PIA-C-U. 49. SZ.

Nagyerdő villában bérének egy betorozott szobát konyhával június, július és augusztus hónapra. Cim a kiadóban.

300.000 korona tőkével rendelkező társat keresek régi bevezetett ipari vállalatához. Ajánlatot 300.000 jelígre alatt a kiadóba kérek.

Üzletnek és lakásnak alkalmas helyiséget adok 2-3 szobás lakásért főtérhez közel. Cim a kiadóban.

VEGYES.
Vízvezeték, csatornázást, kuljavításokat készít szakember Gyenes, Miklós-utca 29.

„VULKÁN”
antogén hegesztő vállalat
Csapó-utca 86.
Faragó-utca 1.
Mindezenmü törrött tárgyak, géprészek, öntvények és fémelek legszakszerűbb és legolcsóbb hegesztése.
Gärtner zongorahangoló Széchenyi-utca 15.

Minden háztartásban nélkülözhetetlen a mosóréztű. Pálkafőző üstök, mosóüstök, cserüstök, üstházak készen kaphatók Mándoki Ferenc rézművesnél, Debrecen, Arany János utca 13. Cincézést vállal. Tisztviselőknél árengedmény. Ócska rezel napi áron vesz.

Villamos szakmában legkomplikatáltabb munkákat legpontosabban készít és javít Földvári Debrecen első elektrotechnikai gyár Széchenyi-utca 53. Telefon 168.

Tavaszi és nyári divattalapok
óriási választékban kaphatók Hegedűs és Sándor irod. és nyomdai rt. könyvkereskedésében, Piac-u. 34.

11-1922. vh.
Árverési hirdetmény.
Püspökladányban 1922. évi február 28., d. u. 3 órakor a község-házán rövidáru ingóságok azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adni.
Hajduszoboszló, 1922. február 7.
Páll Ferenc, kir. bir. vghó.

Iz, szín, táperő az UHU KÁVÉ pótlék előnye.
Kérje minden fűszeresnél
Felelős szerkesztő: L. LORÁNT JÓZSEF
Kiadó: HEGEDŰS ES SANDOR irodalmi és nyomdai részv.-társ.